

**UCHWAŁA NR XVIII/108/2026
RADY POWIATU KROŚNIEŃSKIEGO**

z dnia 29 kwietnia 2026 roku

w sprawie ustanowienia herbu i flagi Powiatu Krośnieńskiego oraz zasad ich używania

Na podstawie art. 12 pkt 10, art. 40 ust. 1, art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1684), w związku z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 1978 r. o odznakach i mundurach (Dz. U. z 2023 r. poz. 76), uchwala się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się herb Powiatu Krośnieńskiego według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2. Ustanawia się flagę Powiatu Krośnieńskiego według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do uchwały.

§ 3. Zasady i warunki używania herbu i flagi Powiatu Krośnieńskiego określa załącznik Nr 3 do uchwały.

§ 4. Uzasadnienie historyczno - heraldyczne stanowi załącznik nr 4 do niniejszej uchwały.

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Krośnieńskiego.

§ 6. Traci moc uchwała nr XVIII/90/2000 Rady Powiatu Krośnieńskiego z dnia 27 września 2000 roku w sprawie ustanowienia herbu Powiatu Krośnieńskiego oraz uchwała nr XXXI/244/2002 Rady Powiatu Krośnieńskiego z dnia 26 czerwca 2002 roku w sprawie zasad i okoliczności używania herbu powiatu krośnieńskiego.

§ 7. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego.

Przewodniczący Rady
Powiatu Krośnieńskiego

Kamil Kuśnierek

Herb Powiatu Krośnieńskiego

Pantone 356 C

CMYK 90-0-90-30

Pantone Yellow C

CMYK 0-0-100-0

Pantone 199 C

CMYK 0-100-100-0

White

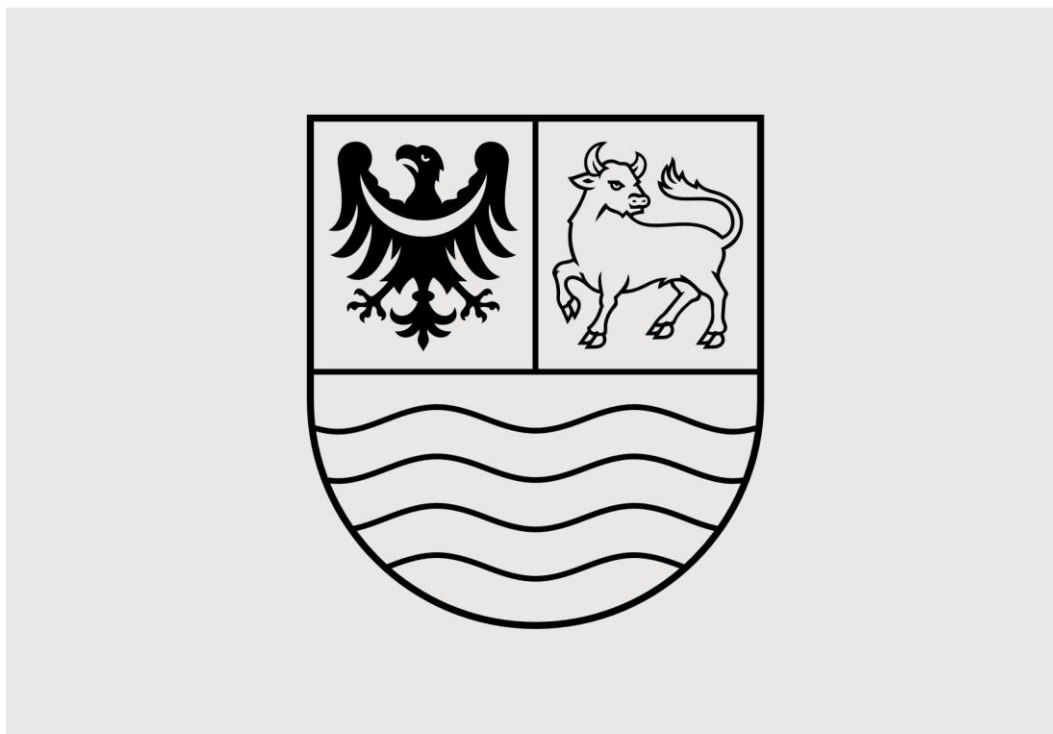
CMYK 0-0-0-0

Pantone Black 6 C

CMYK 50-50-50-100

Wersje achromatyczne: czarna oraz inwersja

Flaga Powiatu Krośnieńskiego

Pantone 356 C
CMYK 90-0-90-30

White
CMYK 0-0-0-0

Zasady i warunki używania herbu i flagi Powiatu Krośnieńskiego.

§ 1. 1. Herb i flaga Powiatu Krośnieńskiego stanowią własność Powiatu Krośnieńskiego, zwanego dalej Powiatem.

2. Herb i flaga mogą być używane wyłącznie w sposób zapewniający im należyta cześć i szacunek należny symbolom oraz w zgodzie z ogólnie przyjętymi zasadami poszanowania.

3. Herb Powiatu jest znakiem prawnie chronionym i wraz z flagą podlegają ochronie prawnej.

4. Symbole, o których mowa w § 1 ust. 1 mogą być używane wyłącznie w kształcie, proporcjach i kolorach zgodnych ze wzorami graficznymi.

§ 2. 1. Prawo do używania herbu i flagi na zasadach określonych w niniejszej uchwale przysługuje:

- 1) Radzie Powiatu Krośnieńskiego;
- 2) Zarządowi Powiatu Krośnieńskiego;
- 3) Staroście Krośnieńskiemu;
- 4) Przewodniczącemu Rady Powiatu Krośnieńskiego;
- 5) Starostwu Powiatowemu w Krośnie Odrzańskim;
- 6) jednostkom organizacyjnym Powiatu Krośnieńskiego;
- 7) służbom, inspekcjom i strażom wchodzącym w skład powiatowej administracji zespolonej.

2. Herb może być używany przez gminy Powiatu i ich jednostki organizacyjne przy organizowaniu imprez powiatowych i w przedsięwzięciach promujących Powiat.

3. Wykorzystanie herbu przez podmioty inne niż wymienione w ust. 1 wymaga uprzedniego wyrażenia zgody przez Zarząd Powiatu Krośnieńskiego. Zgoda jest udzielana na pisemny wniosek zawierający uzasadnienie.

4. O prawo do używania herbu mogą ubiegać się:

- 1) stowarzyszenia, fundacje, kluby, organizacje pozarządowe, związki wyznaniowe, przy organizowaniu imprez i uroczystości promujących Powiat, których Powiat jest współorganizatorem lub patronem;
- 2) instytucje, organizacje, osoby fizyczne lub prawne oraz inne podmioty działające na terenie Powiatu Krośnieńskiego;
- 3) podmioty działające poza Powiatem Krośnieńskim, promujące Powiat lub rozpowszechniające dorobek artystyczny, kulturalny, oświatowy i sportowy Powiatu;
- 4) osoby fizyczne i prawne reprezentujące Powiat w zawodach sportowych i innych wydarzeniach w kraju i poza jego granicami.

5. Zarząd Powiatu Krośnieńskiego rozpatruje wnioski, o których mowa w ust. 3, i informuje na piśmie podmiot ubiegający się o uzyskanie zgody o podjętej decyzji, zgodnie z zasadami i warunkami wynikającymi z niniejszej uchwały.

6. Zarząd Powiatu Krośnieńskiego może wyrażoną zgodę na używanie herbu cofnąć lub zawiesić, jeżeli podmiot, który tę zgodę otrzymał naraża godność lub interes Powiatu albo używa herbu w sposób niezgodny z przeznaczeniem.

§ 3. 1. Herb i flagę Powiatu umieszcza się w pomieszczeniach, na budynkach i przed budynkami stanowiącymi siedzibę albo miejsca obrad organów Powiatu oraz samorządowych jednostek organizacyjnych Powiatu.

2. Symbole, o których mowa w § 1 ust. 1 mogą być używane w innych miejscach z okazji uroczystości, świąt i rocznic powiatowych, państwowych i regionalnych oraz podczas innych imprez promujących Powiat.

3. Symbole Powiatu mogą być używane na:

- 1) drukach urzędowych Rady Powiatu Krośnieńskiego, Zarządu Powiatu Krośnieńskiego, Starosty Krośnieńskiego, Przewodniczącego Rady Powiatu Krośnieńskiego, Starostwa Powiatowego w Krośnie Odrzańskim oraz jednostek organizacyjnych Powiatu;
- 2) stronach internetowych Powiatu, jednostek organizacyjnych Powiatu, gmin Powiatu oraz innych podmiotów, organizujących lub współorganizujących wydarzenia promujące Powiat po uzyskaniu wcześniej zgody Zarządu Powiatu Krośnieńskiego;
- 3) tablicach informacyjnych o treści dotyczącej Powiatu,
- 4) upominkach, gadżetach, dyplomach okolicznościowych, podziękowaniach, wydawnictwach i innych przedmiotach promujących Powiat.

POWIAT KROŚNIEŃSKI (LUBUSKI) HERB – FLAGA

Uzasadnienie historyczno-heraldyczne do projektów

Tomasz Struk, Jakub Malicki

Krosno Odrzańskie 2026

SPIS TREŚCI

1.	ZARYS HISTORII	3
2.	GENEZA I SYMBOLIKA	7
3.	USTALENIE HERBU	11
4.	BARWY I ICH DOKUMENTACJA	14
5.	OPIS HERBU	15
6.	PROJEKT GRAFICZNY HERBU	16
7.	FLAGA	18
8.	PROJEKT GRAFICZNY FLAGI	19
9.	WYKORZYSTANE ŹRÓDŁA I OPRACOWANIA	20

1. ZARYS HISTORII

Herb powiatu jest w polskiej tradycji historycznej znakiem o krótkiej metryce. W I Rzeczypospolitej w użyciu były głównie herby traktowanych równorzędnie województw i ziem. Powiaty (Kreis) jako jednostki administracyjne, początkowo głównie z funkcjami sądowymi i skarbowymi, ukształtowały się w XIV – XV w. Zastąpiły dotychczasowe kasztelanie¹. Wcześniej na Śląsku zaistniała funkcja zapożyczona z sąsiedniej Brandenburgii – starosty księstwa².

Po rozbiorach, których zwieńczeniem był trzeci rozbiór w roku 1795, zaczęto stosować w tym zakresie regulacje państw zaborczych. Jednak w żadnym z nich nie stosowano herbów jednostek administracyjnych, jakimi były powiaty. Dwa miasta obecnego powiatu krośnieńskiego: Krosno Odrzańskie i Gubin już wcześniej stały się częścią państwa pruskiego. Od wczesnego średniowiecza okolice ośrodków stanowiły atrakcyjne miejsce osadnictwa, m.in. poprzez bliskość rzek, walory obronne, przecięcie ważnych szlaków handlowych. Gubin znajdował się we władaniu Piastów śląskich w krótkich okresach średniowiecza, a w roku 1249 w ramach traktatu podziałowego przeszedł ostatecznie we władanie Brandenburgii. Wchodził w skład Marchii Dolnych Łużyc. W 1623 r. znalazł się pod panowaniem Wettynów i do roku 1815 pozostawał w granicach Saksonii³.

Zupełnie inaczej przebiegała przynależność sąsiedniego Krosna Odrzańskiego. Gród od X do XV w. pełnił ważną rolę ośrodka administracyjnego i skarbowego w państwie Piastów. Znajdowała się w nim siedziba kasztelanii (1227)⁴, komory celne: lądowa (1240) i wodna (1375)⁵. Był też siedzibą księcia Henryka Brodatego i jego żony św. Jadwigi Śląskiej. W roku 1417 bracia, książęta piastowscy, Henryk IX i Henryk X wydzielili najmłodszemu Waławowi Krosno Odrzańskie, Świebodzin i Bytnicę. Utworzono „księstwo krośnieńskie” (Herzogtums Crossen). Ostatni książę w Krośnie,

¹ M. Kallas, *Historia ustroju Polski X-XX w.*, Warszawa 1996, s. 41.

² Pierwszego starostę księstwa powołał w roku 1301 w księstwie świdnicko-jaworskim brandenburski margrabia Herman. K. Orzechowski, *Historia ustroju Śląska 1202-1740*, Wrocław 2005, s. 40.

³ H. Kosiorek, *Przemiany demograficzne ludności Gubina w pierwszej połowie XVII wieku w świetle Księgi Metrykalnej*, „Studia Zachodni” nr 6, Zielona Góra 2002, s. 121.

⁴ B. Zientara, *Henryk Brodaty i jego czasy*, Warszawa 1997, s. 219.

⁵ J. Nowakowa, *Rozmieszczenie komór celnych i przebieg dróg handlowych na Śląsku do końca XIV w.*, Wrocław 1951, s. 118-133.

Henryk XI Głogowski, zawarł w roku 1472 związek małżeński z córką elektora brandenburskiego Albrechta Achillesa, Barbarą. Zgodnie z zapisem przy braku męskiego potomka księstwo miało przypaść wdowie, a po jej śmierci Brandenburgii⁶. Księżę krótko po tym zmarł, prawdopodobnie otruty. Zmiany właścicielskie zatwierdzono poprzez podpisanie porozumienia w Kamieńcu Ząbkowickim w roku 1482, a przypieczętowało je zrzeczenie się lenna przez króla czeskiego, syna polskiego króla Kazimierza IV Jagiellończyka – Władysława II Jagiellończyka w roku 1514. Monarcha sprzedał je księciu ziebickiemu Karolowi Podiebradowiczowi, który trzy lata później sprzedał nabytek elektorowi brandenburskiemu, Joachimowi I Nestorowi⁷. Dawne księstwo krośnieńskie jako jedna z pierwszych ziem weszło w skład Marchii Brandenburskiej, która stanowiła fundament budowy Królestwa Prus, a później także Niemiec⁸. Proces ten rozpoczął się w kwietniu 1415 r., gdy margrabia Fryderyk I objął władzę, którą następnie potwierdził cesarz Zygmunt Luksemburski w dniu 18 kwietnia 1417 r.

Rysunek 1: Herb Księstwa Krośnieńskiego z herbarza J. Siebmachera z roku 1609.

⁶ *Tamże*, s. 156-157.

⁷ H. Szczegóło, *Koniec panowania piastowskiego nad Środkową Odrą*, Poznań 1968, s. 110-111.

⁸ G. Kucharczyk, *Prusy. Pięć wieków*, Warszawa 2023, s. 32-33.

Za czasów rządów Joachima II i jego brata Jana Kostrzyńskiego, od lat 30. XVI w., władcy zaczęli używać tytułu „Księcia na Śląsku w Krośnie” („Herzog in Schlesien zu Crossen”). Później „Książę na Śląsku i w Krośnie” („Herzog in Schlesien und zu Crossen”). W 1709 r., wobec protestów kancelarii cesarskiej, która zastrzegła sobie prawa do tytułu zwierzchności nad Śląskiem, powrócono do tytułu „Księcia na Śląsku w Krośnie”. Czarny orzeł z półksiężycem, symbol księstwa krośnieńskiego, znalazł się w herbie marchii brandenburskiej, a od roku 1804 w wielkim herbie Królestwa Prus. Początkowo symbolizował cały Śląsk. W 1817 został sklasyfikowany jako nie-suwerenny i znalazł się niżej w hierarchii⁹.

W latach 1815-1820 przeprowadzono w Prusach wielką reformę administracyjną. Kraj podzielono na prowincje, rejencje, powiaty, gminy miejskie i wiejskie¹⁰. Kreis Crossen, który obejmował m.in. trzy miasta: oprócz stolicy powiatu, także „śląskie” Bobrowice i „dolnołużyckie” Lubsko, oraz Kreis Guben z miastem Fürstenberg, znalazły się w rejencji frankfurckiej, prowincji Brandenburgia. Utworzenie powiatów nie stało się bodźcem do tworzenia nowych herbów, mimo że nauki pomocnicze historii, w tym heraldyka, dynamicznie się rozwijały.

Jeden z pierwszych herbów na Dolnych Łużycach powstał dla powiatu Cottbus. Większość z nich ustalano z wykorzystaniem dawnych znaków ziem, w skład których wchodziły. Sprzyjało temu także rozdrobnienie regionów i ich zmienna przynależność do różnych władców, księstw, państw. Istniała więc bogata spuścizna zapisana w historii i tradycji, ale często bez materialnych artefaktów, jakimi w przypadku miast były i są pieczęcie. W zbiorach archiwalnych nie ma jakichkolwiek wizerunków herbów niemieckich powiatów Crossen an der Oder i Guben.

⁹ M. Gritznars, *Landes und Wappenkunde der Brandenburgischen-Preußischen Monarchie, Geschichte ihrer einzelnen Landestheile, deren Herrscher und Wappen, Berlin 1894, s. 146-148.*

¹⁰ M. Kallas, *dz. cyt., s. 250-251.*

Herzogthum Crossen.

Rysunek 2: Herb Księstwa Krośnieńskiego z opracowania M. Grietznera z roku 1894.

W wyniku reformy administracyjnej z 1998 r. utworzono powiat krośnieński, w skład którego weszły miasta – Krosno Odrzańskie i Gubin. Wcześniej sporadycznie zdarzało się współistnienie obu grodów w ramach jednego tworu administracyjnego. W ramach większych struktur miało to miejsce w latach 1815-1945, gdy weszły w skład jednej prowincji i rejencji. W jednym powiecie znalazły się dopiero w 1962 r., gdy powiat gubiński wcielono do krośnieńskiego. W 1975 r. zlikwidowano ten szczebel administracji. Oba miasta znowu połączył „powiat krośnieński” w wyniku reformy administracyjnej z 1998 r. Był on jednym z 14 w granicach nowo powstałego województwa lubuskiego.

Krótko po utworzeniu, w roku 1999, władze samorządowe zwróciły się do wybitnego polskiego heraldyka, obecnie rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego, prof. dr. hab. Wojciecha Strzyżewskiego, z prośbą o opracowanie herbu i flagi. Uczony zaproponował trzy warianty, spośród których radni wybrali jeden. Ostatecznie herb i flaga zostały uchwalone na posiedzeniu Rady Powiatu Krośnieńskiego w dniu 27 września 2000 r.

2. GENEZA I SYMBOLIKA

W projekcie herbu wykorzystane zostały elementy nawiązujące do historycznej przynależności miast wchodzących w skład powiatu, tj. dolnołużyckiego, związanego przez niemal 200 lat z Saksonią Gubina (Guben) oraz dolnośląskiego, będącego przez ponad 350 lat częścią Brandenburgii, Krosna Odrzańskiego (Crossen an der Oder). Pierwszy z nich symbolizuje w srebrnej tarczy wizerunek czerwonego wołu, symbol Dolnych Łużyc, który nawiązuje do dawnej przynależności do Królestwa Czech. Drugi w złotej tarczy czarnego, dolnośląskiego orła z półksiężycem na piersi - orła Piastów śląskich, także wskazującego na przynależność do władców z tej dynastii. Półksiężyc wpisany w pierś orła był znakiem zapożyczonym z proporców i pełnił prawdopodobnie funkcję identyfikacyjną dowodzącego, tzw. znaku stanniczego¹¹.

Geneza herbu wywodzi się z herbów: Henryka I Brodatego i jego syna księcia Henryka II Pobożnego¹². Orzeł pojawił się po raz pierwszy w pieczęci pieszej Henryka II w roku 1224¹³. Symbol ten, znany z pieczęci Pobożnego, był używany również później. Wizerunek tego ptaka przetrwał zawirowania dziejowe i mimo zmiany przynależności w XV w., zachował się w symbolice m.in. Krosna Odrzańskiego, a nawet zaimplementowany został do heraldyki władców niemieckich¹⁴. Czarny orzeł jest często utożsamiany ze Śląskiem i jego historią¹⁵. W heraldyce orzeł, jak przystało na władcę ptaków, jest symbolem władców, uosobieniem monarszej potęgi, za którą stoi władza i siła¹⁶.

¹¹ F. Piekosiński, *Heraldyka polska wieków średnich. Część I doba piastowska*, Kraków 1899, s. 79; W. Górczyk, *Półksiężyc, orzeł, lew i smok. Uwagi o godłach napieczętych Piastów*. <https://histmag.org/Polksiezyc-orzel-lew-i-smok.-Uwagi-o-godlach-napieczetych-Piastow-3057> [dostęp 10.03.2022].

¹² S. K. Kuczyński, M. Makowski, M. Męciewska, P. Mrozowski, L. Pudłowski, A. Szczecina, *Orzeł Biały, 700 lat herbu Państwa Polskiego*, Warszawa 1995, s. 25; Por. F. Piekosiński, *Heraldyka polska wieków średnich. Część I doba piastowska*, Kraków 1899, s. 388; S. Mikucki, *Heraldyka Piastów śląskich do schyłku XIV wieku*, Kraków 1935, *passim*; A. Znamierowski, P. Dudziński, *Wielka księga heraldyki*, Warszawa 2008, s. 186.

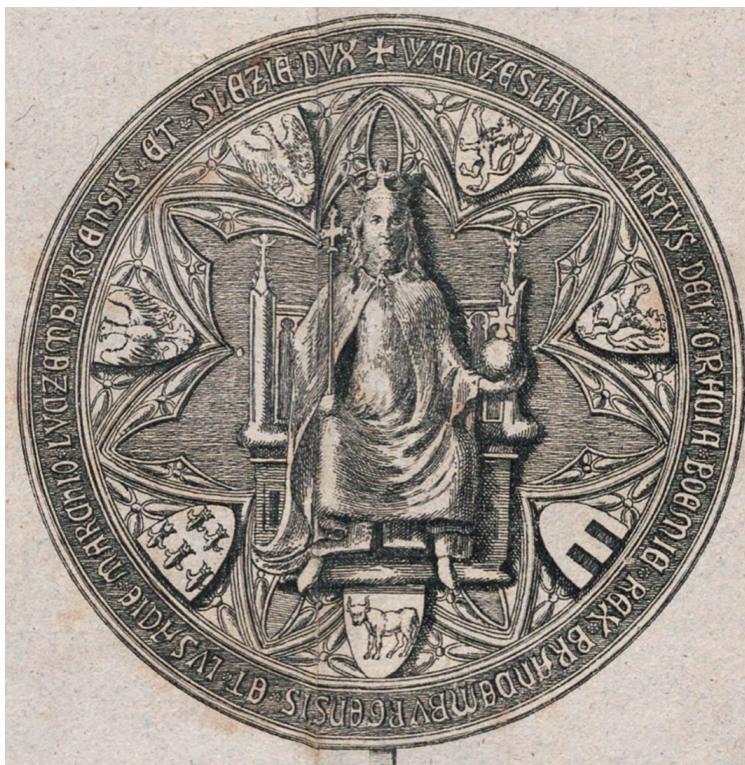
¹³ M. Haisig, *Śląski rodowód państwowego godła Polski*, Wrocław 1993, s. 7; S. K. Kuczyński, M. Makowski, M. Męciewska, P. Mrozowski, L. Pudłowski, A. Szczecina, *dz. cyt.*, s. 21-22, 79; A. Znamierowski, *dz. cyt.*, s. 87.

¹⁴ W. Strzyżewski, *Treści symboliczne herbów miejskich na Śląsku, Ziemi Lubuskiej i Pomorzu Zachodnim do końca XVIII wieku*, Zielona Góra 1999, s. 96.

¹⁵ Zob. A. Znamierowski, P. Dudziński, *Wielka księga...*, s. 186.

¹⁶ P. Dudziński, *Alfabet heraldyczny*, Warszawa 1997, s. 129.

Czerwony wół to znak dzielności i waleczności¹⁷. Według starożytnych historyków byk był symbolem przywództwa, a wół ludu. Jego wizerunkowi przypisywano inne liczne przymioty, m.in.: siłę, skromność, czystość, pracowitość¹⁸. Niewykluczone, że w najstarszych rysunkach zwierzę to miało raczej symbolizować żyjące w puszczech i będące obiektem polowań dzikie zwierzę, niż udomowionego i spokojnego wołu roboczego¹⁹. W symbolice chrześcijańskiej było atrybutem ewangelisty św. Łukasza, patrona m.in. historyków i grafików²⁰.

Rysunek 3: Pieczęć majestatyczna króla Czech Wacława IV Luksemburskiego z roku 1363.

¹⁷ Tamże, s. 163.

¹⁸ P. J. Spener, *Insignium Theoria Seu Operis Heraldici Pars Generalis*, Frankfurt am Main 1717, s. 248.

¹⁹ Gritzner M., *J. Siebmacher's grosses und allgemeines Wappenbuch in einer neuen, vollständig geordneten und reich vermehrten Auflage mit heraldischen und historisch-genealogischen Erläuterungen*, Nürnberg 1890, s. 85.

²⁰ P. Dudziński, dz. cyt., s. 164.

Jak pisał Karl Haupt w swojej „Księdze Legend Łużyc” z 1863 r., herb nadał Dolnym Łużycom król Niemiec Henryk I Ptasznik po podbiciu tej krainy. Według autora wywodził się z mitów i kultury Słowian, dla których był elementem kultu związanego z rolnictwem²¹. Jednak pierwsze znane wizerunki herbu w odniesieniu do tej części Łużyc pojawiają się na pieczęciach z drugiej połowy XIV wieku. Jedną z pierwszych była pieczęć majestatyczna króla Czech Wacława IV Luksemburskiego z roku jego koronacji, tj. 1363²².

Herb Dolnych Łużyc widniał na pieczęciach władców, m.in.: królów Czech Jerzego z Podiebradów (1461)²³, Macieja Korwina (1479)²⁴, cesarza rzymskiego Maksymiliana II Habsburga (II połowa XVI w.), księcia elektora Saksonii Jana Jerzego II (1657)²⁵. Luterański teolog i heraldyk, Filip Spener, na łamach swojego wydanego w 1717 r. dzieła pisał: „*Łużyce używają podwójnego symbolu: dolny, na srebrnej tarczy, przedstawia czerwonego byka z białym brzuchem; górny, Marchii Budziszynskiej, w błękitnym polu widnieje złoty mur, wyróżniający się krenelażem z czarną kamieniarką (...)*”²⁶.

Herb Dolnych Łużyc mógł, podobnie jak Górnych, zostać zaczerpnięty z herbu miasta. Czerwony byk jest symbolem dolnołużyckiego Luckau, tak jak mur górnołużyckiego Bautzen²⁷.

Wykorzystanie elementów herbów ziem, w granicach których znajdowały się miasta współtworzące nowo powstałe jednostki administracyjne, widoczne było np. w powstających przed II wojną światową herbach niemieckich powiatów Marchii Brandenburskiej. Tak było w przypadku powiatu Ruppin (Rzepin), którego znak wzorowano na symbolu dawnego hrabstwa Ruppin, czy powiatu Grünberg (Zielona Góra), na którego tarczy herbowej widniał czarny półorzeł śląski, symbol dawnej przynależności do Śląska. Niektóre powiaty za główny motyw tarczy herbowej przyjmowały symbol siedziby władz, np. Hoyerswerda, Bautzen.

²¹ K. Haupt, *Sagenbuch der Lausitz, T. II, Leipzig 1863, s. 11.*

²² H. G. Ströhl, *Deutsche Wappenrolle, Stuttgart 1897, s. 13.*

²³ *Brandenburgisches Landeshauptarchiv Potsdam, dalej BLHA, sygn. 4B Crossen U 36 D.*

²⁴ *BLHA, sygn. 8 Guben U 99 D*

²⁵ K. Blaschke, *Siegel und Wappen in Sachsen, Leipzig 1960, s. 50.*

²⁶ P. J. Spener, *Insignium Theoria Seu Operis Heraldici Pars Generalis, Frankfurt am Main 1717, s. 51.*

²⁷ Z. Klos, *Niedersorbischer Stier und Bautzener Mauer. Die nationale Lausitzer Symbolik (im Vergleich zu anderen Identitätszeichen der „kleinen” Slawen.*

Rysunek 4: Pieczęć króla Czech Jerzego z Podiebradów z roku 1461.

Obecnie stosowane herb i flaga, oba autorstwa prof. Wojciecha Strzyżewskiego, zostały wprowadzone uchwałami nr XVIII/90/2000 i nr XVIII/91/2000 Rady Powiatu Krośnieńskiego z dnia 27 września 2000 r.

3. USTALENIE HERBU

W herbie powiatu krośnieńskiego wykorzystano orła dolnośląskiego, który znajduje się w herbie Krosna Odrzańskiego. Wynika to z faktu, że z pewnością stanowił on wzorzec dla powstałych w późniejszym okresie symboli księstwa krośnieńskiego. Zmiana wizerunku orła na bardziej brandenburskiego nastąpiła na początku XVI w. Miało to związek z ostatecznym zerwaniem więzi łączących miasto z dynastią Piastów i przejściem we władanie niemieckich Hohenzollernów. Herby niewielkiego księstwa krośnieńskiego, podobnie jak znacznie większego margrabstwa Dolnych Łużyc, znalazły się w Wielkim herbie Królestwa Pruskiego z 1701 r. Oba na znaczących pozycjach – nr 19 i 25 i w swoim sąsiedztwie. Księstwo symbolizowało cały Śląsk do roku 1804. Znikło z Wielkiego herbu w roku 1817, gdy zostało uznane za władztwo niższej hierarchii²⁸.

W opracowaniu wizerunku orła wykorzystano oryginalne pieczęcie przechowywane w zbiorach archiwalnych. Są to dwie bardzo dobrze zachowane pieczęcie z roku 1380, znajdujące się w zbiorach: Brandenburgisches Landeshauptarchiv Potsdam (sygn. Rep.8 Stadt Crossen – Urkunden 2B) oraz Geheimes Staatsarchiv Preußischer Kulturbesitz Berlin (sygn. VIII HA I 9 Kasten 3 Heft 25 0001). Pieczęć z roku 1376, która znajduje się w zbiorach Archiwum Państwowego w Toruniu, a także z roku 1437, będąca w posiadaniu Brandenburgisches Landeshauptarchiv Potsdam (sygn. Rep.10 Pfarrkirche Crossen – Urkunden 1C). Zarówno w procesie tworzenia opracowania (uzasadnienia), jak również projektowania graficznego, sięgnięto ponadto do materiałów niemieckich heraldyków: E. Bahrfeldta²⁹, H. Saurmy – Jeltscha³⁰, O. Huppa³¹ oraz polskiego badacza M. Gumowskiego³².

²⁸ M. Gritzners, *Landes und Wappenkunde der Brandenburgischen-Preußischen Monarchie, Geschichte ihrer einzelnen Landestheile, deren Herrscher und Wappen*, Berlin 1894, s. 148.

²⁹ E. Bahrfeld, *Das Munzwesen der Mark Brandenburg von den Ältesten Zeiten bis zum anfang der Regierung der Hohenzollern*, Berlin 1889, tablica XXVI, nr 28.

³⁰ H. Saurma-Jeltsch, *Wappenbuch der schlesischen Städte und Städtel*, Berlin 1870, s. 148-150, tablica V, nr 60.

³¹ O. Hupp, *Wappen und Siegel der deutsche Städte*, Frankfurt a/M 1896-1930, z. 1, s. 43.

³² M. Gumowski, *Najstarsze pieczęci miast polskich XIII i XIV wieku*, Toruń 1960, s. 124.

Wzorzec pochodzi z czasów panowania piastowskich braci Henryków: VI Starszego (panowanie w Krośnie od 1378 r.), VII Rumpolda i VIII Wróbla. Najstarsza pieczęć miasta była prawdopodobnie używana w kancelarii od początku XIV w.³³ do połowy XVI w. Po raz ostatni znajduje się na dokumencie z 1534 r. Jest to pieczęć Krosna, która zaświadcza, że burmistrz i rajcowie miasta na podstawie zeznań świadków potwierdzają Andrzejowi Rettelowi prawe urodzenie. Adresatem był niezidentyfikowany cech Lubska³⁴.

Najstarsze pieczęcie z wizerunkiem herbu Krosna Odrzańskiego, które były wzorcem dla późniejszego herbu księstwa, pochodzą z XIV w. Pieczęć (73 mm)³⁵ z dokumentu datowanego na 5 maja 1380 r. w którym jest mowa o długu w wysokości 80 marek na rzecz księcia śląsko-głogowskiego Henryka VI Starszego, pochodzi najprawdopodobniej sprzed 1312 r. Na woskowej pieczęci zawieszanej na pergaminowych paskach widnieje (obok murów i baszt) orzeł śląski z półksiężycem na piersi. Według Gumowskiego najbardziej prawdopodobne jest, że wzór powstał za panowania Henryka III ks. Głogowskiego. Pieczęć była opatrzona napisem: +SIGILLUM ĩ BVRGENSIVM ĩ DE CROZNA³⁶. Druga, mniejsza pieczęć sekretna (31 mm) pochodziła z dokumentów: z roku 1376 oraz lat 1415, 1426, 1437³⁷.

Najstarszy wizerunek wołu jako herb Dolnych Łużyc pochodzi z pieczęci majestatycznej króla Czech Wacława IV Luksemburskiego z roku 1363. Zwierzę stoi na czterech nogach, a ogon ma zwieszony. Podobna sylwetka widnieje na pieczęci króla Czech Jerzego z Podiebradów z roku 1461. Widoczna jest różnica w długości rogów. Na pieczęci z XV w. wół ma je bardziej okazałe. Symbol regionu widnieje także na mapie Łużyc, stanowiących część Marchii Brandenburskiej. Mapę opracowali Johann Hübner i Johann

³³ M. Gumowski, *Najstarsze pieczęcie ... s. 124*. Historyk wysuwa tezę, że pieczęć powstała najpewniej przed rokiem 1312, a najpewniej w okresie panowania Henryka III głogowskiego. Książę objął władzę nad miastem w 1290 r. i dzierżył ją do swojej śmierci w 1309 r.

³⁴ Archiwum Państwowe w Zielonej Górze, zespół Cechy nieznanne miasta Lubska, sygn. 2.

³⁵ Według O. Huppa 78 mm. O. Hupp, *Die Wappen und Siegel der deutschen Städte, Flecken und Dorfer*, Bd. 1, Königreich Preußen, Frankfurt am Main 1896, s. 46.

³⁶ *Geheimes Staatsarchiv Preußischer Kulturbesitz Berlin*, dalej GStA, sygn. VIII HA I 9 Kasten 3 Heft 25 0001; *Brandenburgisches Landeshauptarchiv Potsdam*, dalej BLHA, sygn. Rep. 8 Stadt Crossen – Urkunden 2B.

³⁷ GStA, sygn. VIII HA I 9 Kasten 3 Heft 25 0002; BLHA, sygn. Rep.8 Stadt Crossen – Urkunden 5/1B; BLHA, sygn. Rep.8 Stadt Crossen – Urkunden 5/2C.

Baptista, a ukazała się pomiędzy rokiem 1715 i 1724 w Norymberdze. W górnym prawym rogu widnieją herby Górnych i Dolnych Łużyc³⁸. Na rysunku wół ma głowę skierowaną w lewo, uniesioną przednią lewą nogę i uniesiony ogon zakończony kępką włosów. Jego wizerunek względem starszych sprawia wrażenie bardziej dynamicznego i prężnego. Poniżej tarcz herbowych widnieje sielankowa scena wypasu bydła, co mogłoby sugerować odbiorcy, że stworzenie na herbie nawiązuje właśnie do niego.

Zgodnie z opinią Komisji Heraldycznej w sprawie projektów herbu i flagi powiatu krośnieńskiego, stanowiącej załącznik do uchwały nr 272 – 317/O/2000/01: „*Dobór elementów godła herbu jest trafny (...)*”. Zgodnie z wytycznymi zmieniono dolną część herbu. Ponadto wyrysowane zostały na nowo – czarny orzeł śląski oraz dolnołużycki wół. Ten pierwszy nawiązuje do orła z herbu Krosna Odrzańskiego, drugi z rysunku Huppa, który stanowił podstawę w dotychczas stosowanym. Orła brandenburskiego zastąpiono piastowskim, podobnie jak uczyniono to z herbem Zgorzelca, a którą to zmianę sugerował prof. M. Haisig.

Rysunek 5: Herb miasta Luckau wg O. Huppa (1903).

³⁸ J. Hübner, J. Baptist, *Totius Marchionatus Lusatiae tam superioris quam inferioris Tabula specialis in suos Comitatus et Dominatus distincta, Norimbergae/ Nürnberg, b.d.w.*

4. BARWY I ICH DOKUMENTACJA

Ustalenie historycznych barw herbów jest niezwykle trudne. Wynika to ze skromnego stanu posiadania, który nawet na przestrzeni ostatnich lat nie uległ zmianie³⁹.

Herb i barwy herbowe Piastów śląskich udokumentowane zostały w kilku źródłach ikonograficznych. Herb prezentujący czarnego orła na złotym polu został przedstawiony w XIV-wiecznym (pomiędzy 1370 a 1395 r.) herbarzu holenderskim autorstwa Claesa Heinenszooona - Gelrego⁴⁰. Na piersi ma srebrny półksiężyc z zakrzywionymi do góry końcami. Podobny wizerunek, pochodzący z połowy XIV wieku, odkryto w sali herbowej niemieckiego zamku Lauf pod Norymbergą. W późniejszych herbarzach na środku półksiężyca znajduje się srebrny krzyż. Kolorystykę tę potwierdzają autorzy wydanych później herbarzy: Johann Siebmacher (1609) oraz Filip Spener (1717)⁴¹.

Barwę wołu zaczerpnięto z opisu herbu Dolnych Łużyc, który wg XVIII-XIX-wiecznych heraldyków przedstawiał czerwonego byka z białym brzuchem⁴².

Barwy flagi wywiedziono z herbu i podzielono na trzy poziome pasy. Górny pas w kolorze zielonym, środkowy podzielony na trzy mniejsze, równe pasy, z których górny jest barwy białej (srebrnej), środkowy zielonej, a dolny białej (srebrnej). Dolny pas ma barwę zieloną. Zgodnie ze znaczeniem symbolizują one związki zarówno z dziejami regionu - nawiązują do barw biało-żółtych Śląska oraz biało-zielono-białych Saksonii⁴³, w skład których w różnych okresach wchodziły oba miasta powiatu. Stanowią także odzwierciedlenie charakterystycznych motywów, jakimi są niewątpliwie lasy oraz rzeki. Wobec braku dokumentów źródłowych, które w sposób opisowy lub graficzny prezentowałyby barwy, podobnie jak i w innych tego typu przypadkach, stosowane są ogólne reguły heraldyczne.

³⁹ „Jeżeli obecnie [1935] rzucimy okiem na daty pochodzenia źródeł do badania barwy w herbach Piastów śląskich, musimy uznać, że nie tylko nie są one liczne w ogóle, ale przede wszystkim, gdy chodzi o okres do końca XIV wieku, przedstawiają się bardzo szczupło”, S. Mikucki, dz. cyt., s. 514.

⁴⁰ S. Mikucki, dz. cyt., s. 515.

⁴¹ Spener P. J., *Insignium Theoria Seu Operis Heraldici Pars Generalis*, Frankfurt am Main 1717, s. 88.

⁴² Spener P. J., *Insignium Theoria Seu Operis Heraldici Pars Generalis*, Frankfurt am Main 1717, s. 51; J. F. Seyfart, *Der durchlauchtigen Welt vollständiges Wappenbuch Erster Band in welchem auf hundert und acht und siebenzig Kupferplatten die Kaiserlichen, Königlichen, Churfürstlichen und Fürstlichen Wappen geistlichen und weltlichen Standes in Deutschland nach den Regeln der Heraldik vorgestellt und beschrieben sind*, Nürnberg 1772, s. 30-31; Ch. d'Elvert, *Die Verfassung und Verwaltung von Oesterreichisch-Schlesien, in ihrer historischen Ausbildung, dann die Rechtsverhältnisse zwischen Mähren, Troppau und Jägern-dorf, so wie der mährischen Enklaven zu Schlesien*, H. 5, Brünn 1857, s. 195.

⁴³ H. G. Ströhl, dz. cyt., s. 89, 91.

5. OPIS HERBU

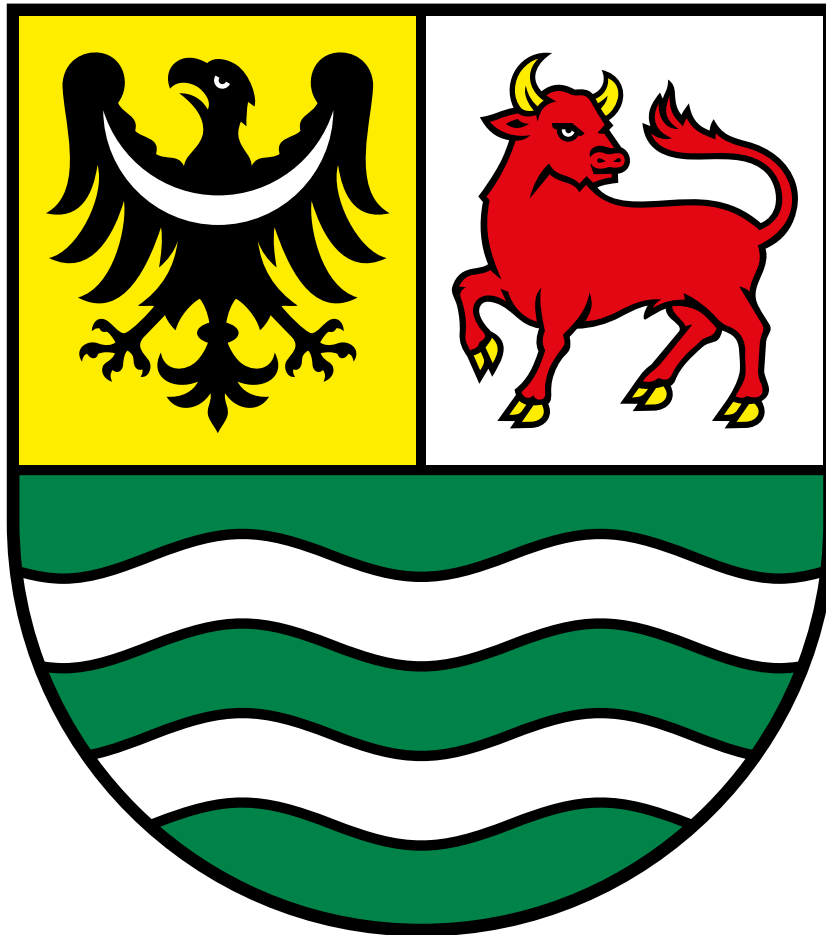
Herb powiatu krośnieńskiego wpisany jest w gotycką tarczę herbową „hiszpańską”⁴⁴. W polu tarczy trójdzielnej umieszczono: w części górnej, dwudzielnej w słup, heraldycznie prawej na złotym polu, wizerunek czarnego orła dolnośląskiego ze srebrną, skierowaną do góry przepaską w kształcie półksiężyca na piersi. Orzeł ma rozpostarte skrzydła i duży, ozdobny ogon. Łapy zakończone są szeroko rozczapierzonymi szponami. Zarówno dziób, jak i szpony są wyolbrzymione względem proporcji całego ciała. Głowa i jego dziób uniesione są w prawą stronę. Skrajne lotki skrzydeł zwinięte są w okręgi, z których zewnętrzne są ząbkowane, a wewnętrzne gładkie.

W części górnej, heraldycznie lewej na srebrnym polu, wizerunek czerwonego, krocącego wołu. Zwierzę ma uniesioną prawą przednią nogę, a głowę obróconą w lewo. Ogon uniesiony w kierunku głowy, w prawo, zakończony kępką włosów. Ciało zwierzęcia jest barwy czerwonej, oprócz racic i rogów, które są koloru żółtego (złotego).

W dolnej części tarczy herbowej przedstawiono w zielonym polu dwie białe, pofalowane wstęgi, symbole rzek przepływających przez powiat: Odry i Nysy Łużyckiej. Wstęgi przebiegają falą z dwoma wznoszącymi się grzbietami.

⁴⁴ W. Strzyżewski, *Treści symboliczne ...*, przypis 51, s. 92. Zob. P. Dudziński, *dz. cyt.*, s. 15; A. Znamierowski, *dz. cyt.*, Warszawa 2003, s. 28; J. Szymański, *Nauki pomocnicze historii*, Warszawa 2008, s. 654-655.

6. PROJEKT GRAFICZNY HERBU

Pantone 356 C
CMYK 90-0-90-30

White
CMYK 0-0-0-0

Pantone Yellow C
CMYK 0-0-100-0

Pantone Black 6 C
CMYK 50-50-50-100

Pantone 199 C
CMYK 0-100-100-0

Wersje achromatyczne: czarna oraz inwersja

7. FLAGA

Flaga powiatu krośnieńskiego przedstawia prostokątny płat materii o proporcjach 5:8, podzielony na trzy poziome pasy. Górny pas w kolorze zielonym, środkowy podzielony na trzy mniejsze, równe pasy, z których górny jest barwy białej (srebrnej), środkowy zielonej, a dolny białej (srebrnej). Dolny pas ma barwę zieloną.

Barwa zielona symbolizuje lasy, które są ważnym elementem krajobrazu powiatu i stanowią ważną część jego gospodarki. Powiat krośnieński jest najbardziej zalesionym powiatem w Polsce⁴⁵. Białe pasy nawiązują do dwóch rzek, które przepływają przez Krosno Odrzańskie i Gubin: Odry (2. najdłuższa rzeka w Polsce) i Nysy Łużyckiej (12.). Obie wiążą się ściśle z dziejami miast.

⁴⁵ Dane Głównego Urzędu Statystycznego za 2022 r. Według nich zalesienie powiatu wynosi 63,9% powierzchni.

8. PROJEKT GRAFICZNY FLAGI

Pantone 356 C
CMYK 90-0-90-30

White
CMYK 0-0-0-0

9. WYKORZYSTANE ŹRÓDŁA I OPRACOWANIA

ŹRÓDŁA DRUKOWANE

Hübner J., Baptist J., *Totius Marchionatus Lusatiae tam superioris quam inferioris Tabula specialis in suos Comitatus et Dominatus distincta, Norimbergae / Nürnberg*, b.d.w. [mapa, 1715-1724].

Lucae F., *Schlesiens curieuse Denckwürdigkeiten oder vollkommene Chronica von Ober- und Nieder-Schlesien*, Frankfurt a. M. 1689.

Pelcl F. M., *Lebensgeschichte des Römischen und Böhmisches Königs Wenceslaus, T. 1, enthält die Jahre 1361-1395, nebst Urkundenbuche von hundert sechzehn jetzt erst gedruckten Diplomen, Briefen und Akten*, Prag 1788.

Schmeilzels M., *Einleitung zur Wappen-Lehre*, Jena 1734.

Seyfart J. F., *Der durchlauchtigen Welt vollständiges Wappenbuch Erster Band in welchem auf hundert und acht und siebenzig Kupferplatten die Kaiserlichen, Königlichen, Churfürstlichen und Fürstlichen Wappen geistlichen und weltlichen Standes in Deutschland nach den Regeln der Heraldik vorgestellt und beschrieben sind*, Nürnberg 1772.

Siebmacher J., *New Wapenbuch: Darinnen deß H. Röm: Reichs Teutscher Nation hoher Potentaten, Fürsten, Herren, vnd Adelpersonen auch anderer Ständt vnd Stätte Wapen An der Zahl Stätte über 3320. Beneben ihren Schilt und Heimkleinoten mit besonderm Fleiß erkundiget, vnd vff Kupfferstück zum Druck verfertigt*, Norimbergae 1609 [opublikowano] 1612.

OPRACOWANIA

Bahrfield E., *Das Munzwesen der Mark Brandenburg von den Ältesten Zeiten bis zum anfang der Regierung der Hohenzollern*, Berlin 1889.

Blaschke K., *Siegel und Wappen in Sachsen*, Leipzig 1960.

Dudziński P., *Alfabet heraldyczny*, Warszawa 1997.

D'Elvert Ch., *Die Verfassung und Verwaltung von Oesterreichisch-Schlesien, in ihrer historischen Ausbildung, dann die Rechtsverhältnisse zwischen Mähren, Troppau und Jägerndorf, so wie der mährischen Enklaven zu Schlesien*, H. 5, Brünn 1857.

Engel B., *Die mittelalterlichen Siegel des Thorner Rathsarchivs, mit besonderer Berücksichtigung des Ordenslandes, Erster Theil: Ordensbeamte und Städte*, Thorn 1894.

- Gander K., *Geschichte der Stadt Guben*, Guben 1925.
- Gołdyn P., *Symbolika religijna i kościelna w herbach miast polskich do końca XX wieku*, Warszawa 2008.
- Gritzners M., *Landes und Wappenkunde der Brandenburgischen-Preussischen Monarchie, Geschichte ihrer einzelnen Landestheile, deren Herrscher und Wappen*, Berlin 1894.
- Gritzner M., *J. Siebmacher's grosses und allgemeines Wappenbuch in einer neuen, vollständig geordneten und reich vermehrten Auflage mit heraldischen und historisch-genealogischen Erläuterungen*, Nürnberg 1890.
- Gumowski M., *Herby miast polskich*, Warszawa 1960.
- Gumowski M., *Moneta na Śląsku do końca XIV w.*, [w:] *Historia Śląska*, t. III, Kraków 2013.
- Gumowski M., *Najstarsze pieczęcie miast polskich XIII i XIV wieku*, Toruń 1960.
- Gumowski M., *Pieczęcie śląskie do końca XIV wieku*, [w:] *Historia Śląska*, t. III, Kraków 2013.
- Haisig M., *Śląski rodowód państwowego godła Polski*, Wrocław 1993.
- Haupt K., *Sagenbuch der Lausitz*, T. II, Leipzig 1863.
- Hlebionek M., *Nieznana pieczęć królowej Barbary Zapolyi na tle stragistyki małżonek królów polskich z dynastii Jagiellonów*, [w:] „*Studia Źródłoznawcze*”, Toruń, t. LIX, 2021.
- Hupp O., *Die Wappen und Siegel der deutschen Stadte, Flecken und Dorfer*, Bd. 1, Königreich Preußen, Frankfurt am Main 1896.
- Hupp O., *Wappen und Siegel der deutsche Städte*, Frankfurt a/M 1896-1930, z. 1.
- Irgang W., *Schlesisches Urkundenbuch*, Bd. 4, Köln-Wien 1984.
- Jasiński K., *Rodowód Piastów śląskich. Piastowie świdniccy, ziębiccy, głogowscy, żagańscy i oleśniccy*, t. 2, Wrocław 1975.
- Kallas M., *Historia ustroju Polski X-XX w.*, Warszawa 1996.
- Kosiorek H., *Przemiany demograficzne ludności Gubina w pierwszej połowie XVII wieku w świetle Księgi Metrykalnej*, „*Studia Zachodni*” nr 6, Zielona Góra 2002.
- Kucharczyk G., *Prusy. Pięć wieków*, Warszawa 2023.

Kuczyński S. K. *Polskie herby ziemskie. Geneza, treści, funkcje*, Warszawa 1993.

Kuczyński S. K., Makowski M., Męclewska M., Mrozowski P., Pudłowski L., Szczecina A., *Orzeł Biały. 700 lat herbu Państwa Polskiego*, Warszawa 1995.

Luchs H., *Schlesische Landes und Städtewappen*, Bd. 46, 47, Breslau 1881.

Małecki A., *Studia heraldyczne*, Lwów-Warszawa 1890.

Maleczyński K., *Historia Śląska*, t. I do roku 1763, cz. I do połowy XIV w., Wrocław 1960.

Mikucki S., *Heraldyka Piastów śląskich do schyłku XIV wieku*, Kraków 1935.

Müller M., *Besiegelte Freundschaft. Die brandenburgischen Erbeinungen und Erbverbrüderungen im späten Mittelalter*, Göttingen 2010.

Nowakowa J., *Rozmieszczenie komór celnych i przebieg dróg handlowych na Śląsku do końca XIV w.*, Wrocław 1951.

Obstfelder von C., *Chronik der Stadt Crossen a. O.*, Crossen a. d. Oder 1925.

Orzechowski K., *Historia ustroju Śląska 1202-1740*, Wrocław 2005.

Pająk P., *Symbolika łżyckich emblematów narodowych*, „*Studia Łżyckie*”, t. 22/23, 1998.

Piech Z., *Ikonografia pieczęci Piastów*, Kraków 1993.

Piekosiński F., *Heraldyka polska wieków średnich. Część I doba piastowska*, Kraków 1899.

Saurma-Jeltsch H., *Schlesische Münzen und Medaillen. Names des Vereins für das Museum Schlesischer Alterthümer*, Breslau 1883.

Saurma-Jeltsch H., *Wappenbuch der schlesischen Städte und Städtel*, Berlin 1870.

Schmidt von E., *Die Wappen aller regierenden Fürsten und Staaten*, Frankfurt am Main 1869.

Schultz A., *Die schlesischen Siegel bis 1250. Im Namen des Vereins für Geschichte und Altherthum Schlesiens*, Breslau 1871.

Semkowicz W., *Historyczno – geograficzne granice Śląska*, [w:] red. S. Kutrzeba, *Historja Śląska od najdawniejszych czasów do roku 1400*, t. 1, Kraków 1933.

Seyler G. A., *Wappen der deutschen Souveraine und Lande. Neue Siebmacher*, Bd. I, Abt. 2-4, Nürnberg 1909, 1916, 1921.

Siuchniński M. (red.), *Miasta polskie w tysiącleciu*, t. 2, Wrocław-Warszawa-Kraków 1967.

Spener P. J., *Insignium Theoria Seu Operis Heraldici Pars Generalis*, Frankfurt am Main 1717.

Ströhl H. G., *Deutsche Wappenrolle*, Stuttgart 1897.

Struk T., *Moneta Crossene. Produkcja monet i banknotów w dziejach Krosna Odrzańskiego*, Biuletyn Numizmatyczny, nr 3, 2007.

Strzyżewski W., *Symbolika religijna w herbach miast nadodrzańskich do końca XVIII wieku* [w:] Rocznik Lubuski, t. XXIII, cz. 1, Zielona Góra 1997.

Strzyżewski W., *Treści symboliczne herbów miejskich na Śląsku, Ziemi Lubuskiej i Pomorzu Zachodnim do końca XVIII wieku*, Zielona Góra 1999.

Szczegóła H., *Koniec panowania piastowskiego nad Środkową Odrą*, Poznań 1968.

Szymański J., *Nauki pomocnicze historii*, Warszawa 2008.

Zientara B., *Henryk Brodaty i jego czasy*, Warszawa 1997.

Znamierowski A., Dudziński P., *Wielka księga heraldyki*, Warszawa 2008.

Znamierowski A., *Insygnia, symbole i herby polskie*, Warszawa 2003.

POZOSTAŁE OPRACOWANIA

Górczyk W., *Półksiężyc, orzeł, lew i smok. Uwagi o godłach napieczętych Piastów*. <https://histmag.org/Polksiezyc-orzel-lew-i-smok.-Uwagi-o-godlach-napieczetych-Piastow-3057> [dostęp 14.02.2026].

Kłos Z., *Niedersorbischer Stier und Bautzener Mauer. Die nationale Lausitzer Symbolik (im Vergleich zu anderen Identitätszeichen der „kleinen“ Slawen*. <https://dolneluzyce.pl/de/lausitz/nationale-symbolik/> [dostęp 14.02.2026].

UZASADNIENIE

do uchwały w sprawie ustanowienia herbu i flagi Powiatu Krośnieńskiego oraz zasad ich używania

W myśl art. 3 ustawy z dnia 21 grudnia 1978 r. o odznakach i mundurach (Dz. U. z 2023 r. poz. 76), jednostki samorządu terytorialnego mogą ustanawiać, w drodze uchwały organu stanowiącego danej jednostki, własne herby, flagi, emblematy oraz insygnia i inne symbole. Z kolei, jak stanowi art. 3 ust. 3 ww. ustawy wzory symboli, o których mowa w ust. 1, wymagają zaopiniowania przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej.

Aktualny wzór herbu Powiatu Krośnieńskiego określony został w Uchwale nr XVIII/90/2000 Rady Powiatu Krośnieńskiego z dnia 27 września 2000 roku w sprawie ustanowienia herbu Powiatu Krośnieńskiego.

Zarówno herb, jak i flaga samorządu otrzymały w 2001 r. negatywną opinię Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, podjętą w oparciu o uchwałę nr 272-317/O/2000/01 Komisji Heraldycznej. W przedmiotowej opinii stwierdzono, że [... pomimo zastosowania prawidłowej symboliki Komisja Heraldyczna negatywnie zaopiniowała przedstawiony do oceny projekt herbu. Spowodowane zostało to niepoprawną stylizacją plastyczną jego dolnej części. Dwie wstęgi, mające wyrażać Odrę i Nysę Łużycką, zostały przedstawione w sposób nieodpowiadający regułom heraldycznym. Wstęgi rzek powinny przebiegać przez tarczę nie łagodną falą z jednym grzbietem, lecz falą z dwoma wznoszącymi się grzbietami. Komisja Heraldyczna postuluje opracowanie nowej wersji herbu z wykorzystaniem elementów zanegowanego projektu. Zdaniem Komisji dolna część herbu zyskałaby na plastycznej wyrazistości i poprawności, gdyby wstęgi mające symbolizować rzeki, przedstawione zostały w kolorze srebrnym w pas na zielonym trzecim polu tarczy. Rzeki powinny być oddzielone od siebie odstępem. Projekt flagi Powiatu Krośnieńskiego przedstawia na płacie trzy poziome pasy, równej szerokości, o barwach herbowych (niebieski, biały, zielony). Taki układ pasów i barw powtarza się już w kilku flagach samorządowych i z tego względu Komisja Heraldyczna sugeruje zmianę barw flagi. Komisja proponuje opracowanie nowego projektu o indywidualnej stylizacji, zgodnie z regułami heraldyki i weksykologii. Dla podkreślenia charakterystycznych cech związanych ze środowiskiem naturalnym powiatu można na płacie koloru zielonego umieścić dwie rzeki srebrne w pas biegnące przez całą szerokość płata].

W związku z zamiarem uregulowania kwestii symboli Powiatu, podjęto prace nad herbem i flagą Powiatu Krośnieńskiego. W ramach tych prac zlecono opracowanie symboli osobom posiadającym stosowną wiedzę i umiejętności, które przygotowały projekty herbu i flagi Powiatu Krośnieńskiego, uwzględniające wskazania zawarte w opinii Komisji Heraldycznej. Opracowane wzory eliminują wcześniej wskazane nieprawidłowości, w szczególności w herbie w zakresie stylizacji elementów symbolizujących rzeki, a także nadają fładze indywidualny i czytelny charakter, odpowiadający tożsamości historycznej oraz uwarunkowaniom przyrodniczym Powiatu.

W dniu 3 marca 2026 r., na mocy uchwały nr 353/2026 Zarządu Powiatu Krośnieńskiego z dnia 3 marca 2026 r. w sprawie przyjęcia projektu Uchwały Rady Powiatu Krośnieńskiego w sprawie ustanowienia herbu i flagi Powiatu Krośnieńskiego oraz zasad ich używania, Starosta Krośnieńska wystąpiła z wnioskiem o opinię o

projekcie symbolu herbu i flagi Powiatu Krośnieńskiego do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji do Komisji Heraldycznej. Komisja Heraldyczna Uchwałą nr 17-317/2026 z dnia 27 marca 2026 r. wyraziła pozytywną opinię w sprawie projektów herbu i flagi Powiatu Krośnieńskiego.

Mając na uwadze konieczność dostosowania symboli Powiatu do obowiązujących przepisów prawa oraz zasad sztuki heraldycznej, a także potrzebę jednoznacznego i prawidłowego uregulowania zasad ich używania, podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni zasadne.